

Täysistunto

Tiistai 31.5.2022 klo 14.00—18.23

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 5 §:n muuttamisesta ja 5 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 85/2022 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan, jolle liikenne- ja viestintävaliokunnan on annettava lausunto.

Tässä yhteydessä lähetekeskusteluun varataan enintään se 30 minuuttia, ja asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Ministeri Lintilä, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.55 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 22 on vaikuttanut merkittävästi myös polttoaineitten hintoihin maailmanlaajuisesti. Polttoaineiden hinnan nousun taustalla on myös koronapandemian hiipumiseen liittynyt kysynnän kasvu. Hintojen nousu vaikuttaa kuljetusalaan, yksityisautoilijoihin sekä välillisesti myös laajemmin yhteiskuntaan.

Jakeluvelvoitelain tarkoituksena on edistää uusiutuvien polttoaineiden käyttöä liikenteessä. Jakeluvelvoitelaki edellyttää liikennepolttoaineiden jakelijoita toimittamaan kulu- tukseen vuosittain tietyn määrän uusiutuvia polttoaineita. Jakeluvelvoite nousee vuosi vuodelta.

Tämän hallituksen esityksen tavoitteena on alentaa väliaikaisesti liikenteen polttoaineiden hintoja. Ehdotetulla lainmuutoksella alennetaan tämän vuoden jakeluvelvoitetta 7,5 prosenttiyksiköllä. Vuoden 22 jakeluvelvoite olisi näin ollen 12 prosenttia 19,5 prosentin sijaan. Alennus perustuu varautumisen ministerityöryhmän huhtikuussa tekemään linjaukseen jakeluvelvoitteen alentamisesta. Esityksellä ei muuteta kehittyneiden biopolttoaineiden ja biokaasun lisävelvoitetta. Lisäksi jakeluvelvoitteen ylittämistä koskevaa sääntelyä lievennettäisiin väliaikaisesti tämän vuoden osalta. Ehdotuksen mukaan vuoden 2022 ylittäyttö voitaisiin siirtää kokonaisuudessaan seuraavalle kalenterivuodelle jakeluvelvoitteen täyttämiseksi. Esityksen arvioidaan alentavan dieselin pumppuhintaa noin 12 senttiä litralta ja bensiinin hintaa hieman vähemmän.

Kyse on väliaikaisesta muutoksesta, ja vastaavasti jakeluvelvoitetta tullaan korottamaan tulevana vuosina. Esitys korotuksista tullaan antamaan eduskunnalle syksyllä. Samassa yhteydessä säädetään myös vuoden 2023 jakeluvelvoitteen alennuksesta 7,5 prosenttiyksiköllä. Tämä nyt käsiteltävä laki on tarkoitettu tulemaan voimaan käsittelyn jälkeen kesällä 2022.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 64/2022 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Edustaja Kiviranta.

15.57 **Esko Kiviranta kesk:** Arvoisa puhemies! Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on nostanut polttoaineiden hintoja tuntuvasti. Hinnannousun taustalla on myös koronapandemian hiipumiseen liittyvä kysynnän kasvu. Pahin voi olla edessäpäin. Tilanne on vaikea niin kuljetusyritysten, teollisuuden kuin yksityisautoilijoidenkin näkökulmasta.

On erinomainen asia, että uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitetta alennetaan tilanteen helpottamiseksi. Tämä toivon mukaan vaikuttaa hallituksen suunnittelemalla tavalla dieselöljyn hintaan. Jakeluvelvoitteen alentamisratkaisu osoittaa, että hallitus on valmis nopeisiin toimiin helpottaakseen polttoaineiden hinnan noususta aiheutuvia ongelmia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Piirainen.

15.58 **Raimo Piirainen sd:** Arvoisa puhemies! Kiitoksia ministerille esittelystä ja tämän asian tuomisesta eduskuntaan — erittäin tärkeä asia. Varsinkin harva-alueella pitkät työmatkat ja kulkeminen tuovat sellaisia kustannuksia, että ei kohta enää kannata käydä töissä. Tämänsuuntaisia viestejä on tullut. Tietenkin toivo elää heillä ja kansalaisilla yleensäkin, että pystyttäisiin enemmän tukemaan tässä tilanteessa. Mutta niin kuin me kaikki tiedämme, tämä on markkinoitten aiheuttamaa ja suurelta osin tietenkin tuon Venäjän hyökkäyksen tuonne Ukrainaan. Kumminkin markkinat ovat toimineet tällä tavalla, ja tietysti toivotaan, että tuolla jakeluvelvoitteen alentamisellakin saadaan jotakin myönteistä aikaiseksi.

Arvoisa puhemies! Bensiinin hintaan velvoitteen alentamisella on pienempi vaikutus, sillä jakeluvelvoitetta täytetään enemmän uusiutuvalla dieselillä. Sen takia dieselistä on arvioitu, että vaikutus sen pumppuhintaan olisi 12 senttiä. Voidaan kuitenkin olettaa jakelijoiden tasaavan hintavaikutusta osin dieselistä bensiinijakeisiin. Hintavaikutuksen toteutumiseen arvioidun suuruusena ja sen ajankohtaan sisältyy kuitenkin suuria epävarmuuksia, ja vaikutuksissa voi olla myös merkittäviä jakelijakohtaisia eroja, eikä täyttä varmuutta siitä, miten hintavaikutus lopulta siirtyy polttoaineiden pumppuhintoihin, ole mahdollista taata. Tämä on aivan selvä asia: mitenkä bensanmyyjä pitää sitten itsellään näitä. Toivotavasti menisi tietenkin mahdollisimman suurena osuutena käyttäjille. Onhan nyt jo raakaöljyn hintakin tullut alaspäin, ja polttoaineiden hinnat eivät vielä ole merkittävästi alentuneet. Tätäkin taustaa vasten ajatellen voisi olla hyvä, että tämä menisi ihan suoraan hintoihin täysinäisenä. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitoksia. — Edustaja Pylväs.

16.00 **Juha Pylväs kesk:** Arvoisa puhemies! Kiitoksia ministerille asian esittelystä, tärkeä asia, ja juuri niin kuin tuossa edustaja Piirainen totesi, niin tämä kohdistuu varmasti tuonne pitkien etäisyyksien alueille, joilla polttoainetta joutuu työmatkalla paljon kuluttamaan.

Toki, vaikka tämä jakeluvelvoite on hyvä ja nopea toimi hallitukselta, tärkeä asia kohonneisiin energiakustannuksiin, niin silti tämä ei suoraan hintaan mittarissa vaikuta, vaan hallitus tekee nyt oman toimenpiteensä, jolla pyritään vaikuttamaan niihin pumppuhintoihin. Mutta kuten tällä hetkelläkin varsin hyvin tiedetään, niin eri asemien välillä pumppuhinnat vaihtelevat merkittävän paljon, useita kymmeniä senttejäkin, niin että suoraanhan tämä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 64/2022 vp

välttämättä ei siirry, mutta toivottavasti mahdollisimman iso osuus menisi suoraan tuonne pumppuhintaan ja sitä kautta kuluttajille saman tien.

Jakeluvetoitteen tavoitteenahan on ollut hakea uusiutuvaa energiaa tämän fossiilisen sijaan, ja tästä perustavoitteesta ei tietenkään pitäisi luopua missään vaiheessa. Suomessa kun on hyvin vähän tätä fossiilista energiaa tuottaa, niin näitä biopohjaisia aineita pitäisi mahdollisimman paljon myös tuonne liikennekäyttöön saada. Elikkä tästä tämmöisestä perusajatuksesta edelleen pitäisi pitää kiinni, elikkä pitäisi panostaa kotimaiseen uusiutuvaan energiaan entistä voimakkaammin ja hakea niitä ratkaisuja siihen, että tämä kotimainen energia olisi jatkossa se meidänkin kulutusenergia myös liikenteen puolella, ja niitä ponnisteluja jatkossa entistä enempi pitäisi tehdä vaikkapa nyt sen biokaasun osalta, joka aika nopeasti on myös tänne liikennekäyttöön otettavissa.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan, jolle liikenne- ja viestintävaliokunnan on annettava lausunto.